

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK NIEMIECKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJN-P1**

MAJ 2016

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		R
	1.3.		R
	1.4.		R
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	E
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	2.3.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D
	2.4.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
	3.2.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.3.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.		C
	3.6.		C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C
	4.2.		A
	4.3.		E
	4.4.		D

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	6.2.		C
	6.3.		C
	6.4.		C
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
	7.2.		E
	7.3.		C

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
	8.2.		C
	8.3.		A
	8.4.		B
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	9.2.		C
	9.3.		B
	9.4.		A
	9.5.		A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Od niedawna uczęszczasz na kurs języka obcego. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego
- wyraż opinię na temat prowadzącego zajęcia
- opisz przebieg zajęć
- wyjaśnij, jak udało Ci się rozwiązać problem, który pojawił się na ostatnich zajęciach.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1. *Zdający opisuje ludzi [...] miejsca, zjawiska i czynności.*
- 5.3. *Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.*
- 5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie [...].*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*
- 7.6. *Zdający wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia [...].*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **opisz przebieg zajęć**
Im Unterricht machen wir Übungen. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *Im Unterricht machen wir Übungen und sprechen miteinander.* (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwiniął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
 - **poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego**
Ich möchte mit meinem Freund aus England sprechen, englische Bücher lesen und englische Songs verstehen.
 - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
Meine Schulfreundin Lisa besucht diese Schule schon seit einem Jahr und sie spricht schon perfekt Spanisch und liest spanische Bücher. Das hat mich motiviert. (informacja o zmotywowaniu do nauki przez inną osobę, rozbudowana o czas trwania nauki, oraz informacja o kompetencjach językowych tej osoby, rozbudowana o zastosowanie w praktyce tych umiejętności)
Im nächsten Jahr möchte ich in England arbeiten und ich brauche Englischkenntnisse. In England möchte ich in einem Hotel oder in einem Restaurant arbeiten. (informacja o pracy za granicą, rozbudowana o jej rodzaj i określenie czasu).
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, to należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *klug*, *intelligent* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.

7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
 - **wyraż opinie na temat prowadzącego zajęcia**
Ich meine, dass unser Lehrer sehr klug und intelligent ist.
 - **poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego**
Der Unterricht in der Sprachschule ist interessant und langweilig.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
 - **wyraż opinie na temat prowadzącego zajęcia**
Ich meine, dass unsere Lehrerin sehr hübsch, lustig und intelligent ist.
 - **opisz przebieg zajęć**
Im Unterricht machen wir Übungen, lesen Texte und sprechen.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
 - **poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego**
 - **wyraż opinie na temat prowadzącego zajęcia**
Ich meine, an dieser Sprachschule arbeitet der beste Englischlehrer.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. realizując podpunkt o przebiegu zajęć, pisze: *Ich lerne zwei Stunden täglich Englisch.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.
 - **wyjaśnij, jak udało Ci się rozwiązać problem, który pojawił się na ostatnich zajęciach**
Im Unterricht habe ich Kopfschmerzen und ich muss Schmerztabletten einnehmen. (podpunkt nieujęty w pracy; zdający realizując polecenie, używa czasu teraźniejszego, nie ma żadnej informacji, że opisywane wydarzenie miało miejsce w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu – nie odniósł się)

Im letzten Unterricht habe ich Kopfschmerzen und ich muss Schmerztabletten einnehmen (Zdający realizując polecenie, używa czasu teraźniejszego, ale jest w pracy informacja, że opisywane wydarzenie miało miejsce w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu; zdający zastosował przydawkę *letzten*, która wskazuje na przeszłość. – odniósł się)

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.

- **wyraż opinię na temat prowadzącego zajęcia**

Ich weiß nicht, wie mein Lehrer ist. (nie odniósł się)

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego**

Ich besuche einen Sprachkurs, weil mir Englisch sehr gefällt. (nie odniósł się)

- **wyraż opinię na temat prowadzącego zajęcia**

Ich meine, unsere Lehrerin ist sehr sympathisch. (nie odniósł się)

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **opisz przebieg zajęć**

Im Unterricht lesen wir Texte, anschließend diskutieren wir darüber. (odniósł się)

- **wyjaśnij, jak udało Ci się rozwiązać problem, który pojawił się na ostatnich zajęciach**

Ich war nicht vorbereitet, aber ich habe mich entschuldigt und der Lehrer nie zgedröht. (odniósł się)

Zadanie 10.

Od niedawna uczęszczasz na kurs języka obcego. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- **poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego**
- **wyraż opinię na temat prowadzącego zajęcia**
- **opisz przebieg zajęć**
- **wyjaśnij, jak udało Ci się rozwiązać problem, który pojawił się na ostatnich zajęciach.**

Hallo Martin,

vielen Dank für Deine SMS. Ich besuche jetzt einen Sprachkurs.

• **poinformuj, dlaczego uczestniczysz w kursie języka obcego**

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

7.6. Zdający wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wskazuje co najmniej jeden powód, dla którego uczestniczy w kursie języka obcego.

- Przez pojęcie „kurs języka obcego” rozumie się zajęcia edukacyjne służące zdobyciu wiedzy i umiejętności, przy tym wykorzystywane są różne formy kształcenia, np. lekcje z nauczycielem lub na odległość, ćwiczenia praktyczne itd.
- Zdający musi podać powód uczestnictwa w kursie języka obcego. Przez powód rozumie się:
 - okoliczności poprzedzające uczestnictwo w kursie języka obcego, które miały wpływ na podjęcie decyzji o udziale w kursie, np. *Der Französischlehrer hat mir gesagt, ich sollte in diesen Kurs gehen, um besser zu werden.*
 - preferencje zdającego, które wpłynęły na uczestnictwo w kursie języka obcego, np. *Ich lerne Fremdsprachen gern, deshalb habe ich mich auch noch für einen Spanischkurs entschieden.*
 - cechę, która dla zdającego może być zaletą/kryterium uczestnictwa w kursie języka obcego, np. *Ich bin in den Italienischkurs gegangen, denn die Sprachschule ist nicht weit von meinem Zuhause.*
 - cel, którym kierował się zdający, wybierając kurs języka obcego, np. *Ich habe den Kurs gewählt, weil ich nach Frankreich fahren möchte.*
- Wymagany jest spójnik „bo”, „ponieważ” (*denn, weil*), „dlatego” (*deshalb, darum, deswegen*), gdy z kontekstu nie wynika powód uczestnictwa w kursie języka obcego, np. *Ich besuche einen Sprachkurs, weil Spanien schön ist.* (przykład zawiera uzasadnienie uczestnictwa w kursie). *Spanien ist schön. Ich besuche einen Sprachkurs.* (powód uczestnictwa w kursie jest domyślny).

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający

- informuje o zdarzeniu, które zniechęciło go do nauki języka obcego
- wspomina, np. tylko o osobach, z którymi uczęszcza na kurs.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Ich bekommen lernen von 1 Jahre alt. Vor zwei Jahren habe ich meine Freundin überredet, Deutsch zu lernen. Ich habe in der Schule Englisch gelernt.	Ich lerne Englisch vom 19. September, weil ich viel Freizeit habe. Ich beginne vor dem Monat einen Englischkurs. Ich besuche den Kurs mit meine besten Freund. Ich lerne Italienisch seit zwei Jahre, um diese Sprache kennenzulernen. Ich habe am Juni 2014 angefangen.	Seit zwei Wochen lerne ich Spanisch in einer Sprachschule „Progress“ in Częstochowa. Meine Schulfreundin - Lisa besucht diese Schule schon seit ein Jahr und sie spricht schon perfekt Spanisch. Das hat mich motiviert. Jetzt lerne ich Englisch in einer Sprachschule. Meine Freundin hat mir gesagt, dass es empfehlenswert ist, weil man dort schnell Fremdsprache lernt. Meinen besten Freund Mikolaj sagte zu mir, dass es sehr cool wäre, wenn ich eine Sprachschule besuche. Ich dachte: warum nicht. Ich nehme jetzt an einem Englischkurs teil.

- **wyraż opinię na temat prowadzącego zajęcia**

5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do osoby prowadzącej zajęcia i wyraża opinię np. o:

- wyglądzie zewnętrznym osoby prowadzącej zajęcia, np. *Meiner Meinung nach ist das Aussehen des Lehrers sehr wichtig, er hat ein nettes Gesicht und schöne Augen.* LUB
- cechach charakteru osoby prowadzącej zajęcia, np. *Ich halte die Lehrerin für eine sehr energische Person.* LUB
- kompetencjach językowych osoby prowadzącej zajęcia, np. *Der Lehrer hat sehr gute Englischkenntnisse, er kann jedes Detail erklären.* LUB
- sposobie prowadzenia zajęć przez lektora / metodach stosowanych podczas zajęć, np. *Ich bin sehr zufrieden mit dem Unterricht, denn der Lehrer organisiert alles ausgezeichnet.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:

- nie wyraża opinii, a opisuje prowadzącego zajęcia, np. opisuje jego wygląd zewnętrzny, ale go nie ocenia; w opisie nie występują przymiotniki wartościujące pozytywnie lub negatywnie: *Der Lehrer ist groß und schlank.*
- wyraża opinię o innej osobie.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Unsere Lehrerin hat kurze, schwarze Haare. Unsere Lehrerin spricht Englisch. Ich meine, dass alle Kursteilnehmer sehr motiviert sind. Sie arbeiten fleißig im Unterricht.	Ich mag meine Lehrerin, denn sie ist jung. Unsere Lehrerin spricht gut Englisch und das gefällt mir gut. Unser Lehrer ist nervös, aber das stört mich nicht.	Unsere Lehrerin ist sehr hübsch, jung und schlank. Ich meine, dass alle Lehrer genauso aussehen sollten. Unsere Lehrerin ist sehr kompetent. Sie spricht ausgezeichnet Englisch und kann uns grammatische Regeln gut erklären. Unser Lehrer ist ein bisschen nervös, aber gleichzeitig sehr lustig. Das macht mir immer Spaß, wenn er interessante Geschichten erzählt.

- **opisz przebieg zajęć**

5.1. Zdający opisuje ludzi, [...] miejsca, zjawiska i czynności.

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje przebieg zajęć, np.

- opisuje poszczególne etapy zajęć; np. *Wir fangen um 17 Uhr an und hören 15 Minuten lang Texte.* LUB
- opisuje jedną czynność wykonywaną podczas zajęć, np. *Im Unterricht schreiben wir Texte.* LUB
- opisuje różne formy pracy na zajęciach, np. słuchanie/czytanie tekstów, odgrywanie scenek z życia codziennego, wykorzystanie gier dydaktycznych, powtarzanie materiału, sprawdzanie wiedzy itp., np. *Manchmal machen wir Spiele oder schreiben einen Text.* LUB
- opisuje wybrane zajęcia na kursie języka obcego, np. *In der letzten Stunde haben wir ein Theaterstück geprobt.*

Informacje dotyczące wrażeń, emocji, opinii zdającego nie są opisem, mogą być traktowane wyłącznie jako elementy rozwijające właściwy opis, np. *Mir gefällt der Unterrichtsablauf.* (nie odniósł się), ALE *Der Unterrichtsablauf ist abwechslungsreich, viele Fertigkeiten werden geübt, deshalb gefällt er mir sehr.* (odniósł się).

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:

- pisze o aktywnym/biernym uczestnictwie w zajęciach, nie podając konkretnych czynności, np. *Robert ist sehr aktiv im Kurs. Alle Teilnehmer sind passiv im Unterricht.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Ich beginne bis Test. Mein Bruder lernt zweimal pro Woche Englisch, weil er muss Abitur bestehen. Englische Grammatik ist für mich sehr kompliziert. Das macht mir viele Probleme.	Ich viele sprechen im Kurs. Ich mache auch Übungen. Wir fangen um 17 Uhr an. Seit 17.15 lesen wir. Einen Unterricht fand mit Test an. Dann sahen wir uns einen Film an.	Erst singen wir circa 10 Minuten und dann machen wir grammatische Übungen im Buch. Am Anfang machen wir einfache Übungen. Danach machen wir zwei Gruppen und haben einen Wettbewerb im Wortschatz. Wir haben Unterricht zweimal in der Woche und wir sprechen dann ganze Zeit Englisch, schreiben Dialoge und spielen verschiedene Szenen.

- wyjaśnij, jak udało Ci się rozwiązać problem, który pojawił się na ostatnich zajęciach.

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].

Traktujemy ten podpunkt polecenia jako dwudzielny (problem + rozwiązanie).

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej części polecenia, czyli:

- informuje, jaki problem pojawił się podczas zajęć (nie musi go szczegółowo opisywać), nie podając sposobu rozwiązania, np. *Ich hatte ein Problem mit dem Computer, der kaputt war.* LUB
- pisze, że miał problem podczas zajęć, nie informując jaki, ale podaje jego rozwiązanie, np. *Ich hatte ein Problem und bat einen Freund um Hilfe.* LUB
- pisze, że poradził sobie z problemem, który pojawił się podczas zajęć, np. *Gestern gab es ein Problem mit dem Computer, aber wir haben es schnell gelöst.*

Problem może dotyczyć usterki sprzętu, dolegliwości zdrowotnych, niewłaściwego zachowania uczestników kursu / lektora itd.

Nie jest wymagane użycie słowa *problem*, ale z kontekstu musi wynikać, że chodzi o pewną trudność / pewne trudności, np. *In der letzten Stunde war der CD-Player kaputt und wir mussten einen anderen benutzen.*

Nie wymaga się użycia słów *na zajęciach* (*im Unterricht*), ale z kontekstu musi wynikać, że chodzi o zajęcia/kurs, np. *Kiedy wykonywaliśmy ćwiczenia, popsuł nam się odtwarzacz CD.* Wyrażenie *na zajęciach* można uznać za element rozwijający, pod warunkiem że zdający nazwał problem, np. *Na zajęciach miałem problem z komputerem, ale poprosiłem o pomoc.* (odniósł się i rozwinął).

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Ich hatte viele Probleme im Unterricht. Mein Bruder hatte gestern ein Problem in der Sprachschule. Unsere Sprachschule ist perfekt und der Unterricht ist immer interessant.	Gestern hatte ich Kopfschmerzen im Unterricht und konnte keine Übungen machen. Letztens hatten wir ein Problem mit dem Klassenraum. Alle Räume waren besetzt. Wir hatten ein Problem. Ich habe geholfen. Ich habe meinen CD-Player mitgebracht und wir konnten Lieder singen.	Gestern habe ich mich zum Unterricht verspätet. Der Lehrer war böse. Ich habe aber den besten Aufsatz geschrieben und letztendlich war alles in Ordnung. Letzens hatten wir einen Unterricht im Park. Es regnete stark und ich hatte keinen Regenschirm mit. Ich habe mir einen billigen Regenschirm im Laden in der Nähe gekauft. Im letzten Unterricht fühlte ich mich sehr schlecht, denn ich hatte Kopfschmerzen. Ein Mädchen hat mir eine Schmerztablette gegeben und dann ging mir besser.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Uwagi dodatkowe

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
Hallo Martin,
vielen Dank für Deine SMS. Ich besuche jetzt einen Sprachkurs.
Wie geht es dir? Mir geht es gut. Ich gehe jetzt zur Sprachschule.
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane.
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny).
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst.
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce <u>gzać</u> w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u>.</i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *gn8* (*Gute Nacht*), *LG* (*Liebe Grüße*), należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *Film*, *Zeitschrift*, np. *der Film* „*M jak miłość*”, *die Zeitschrift* „*Świat Dysku*”. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ich lese Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *zu Hause* (2 słowa), *für die Arbeit* (3 słowa), *10 Januar 2012* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *dreihundertsiebenundzwanzig* (1 słowo).
2. Formy skrócone (*geht's*, *gibt's* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *Rock-Hits*, *Wegwerf-Gesellschaft*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*,
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 słowo), *Wilhelm II.* (2 słowa).
5. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie słów.
6. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
7. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ich lese Neue Horyzonty.* (4 słowa).